

การใช้การเสริมแรงทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าว

นางสาว เรณู คุ้มถิ่น

004299

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

i 17130943

THE USE OF SOCIAL REINFORCEMENT IN MODIFYING
AGGRESSIVE BEHAVIOR

Miss Renu Padungtin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

THE USE OF SOCIAL REINFORCEMENT IN MODIFYING
AGGRESSIVE BEHAVIOR

Miss Renu Padungtin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะอักษรปริชญามหาบัณฑิต

สมาน วัฒนวิทย์

คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการทรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : อาจารย์ ดร.พรรณทิพย์ เกกะนันท์

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การให้การเสริมแรงทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าว

ชื่อ : นางสาวเรณู ผดุงถิ่น แผนกวิชาจิตวิทยา

ปีการศึกษา : 2517

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของความสนใจและคำชมเชยจากครูที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยตั้งสมมุติฐานว่าความสนใจและคำชมเชยจากครูน่าจะลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กลงได้ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 3 คนที่กำลังศึกษาในชั้นประถมปีที่ 7 โรงเรียนประจักษ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งคัดเลือกจากการเสนอแนะของครูที่สอนชั้นประถมปีที่ 7 จำนวน 4 คน กระบวนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะดังนี้คือ : 1) ระยะที่ 1 : ครูสอนและควบคุมชั้นไปตามปกติที่เคย

ทำอยู่ ยังไม่ให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม ในระยะนี้ผู้สังเกตบันทึกความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองทุก ๆ 10 วินาที ตลอดระยะเวลา 30 นาที 2) ระยะที่ 2 : ครูใช้หลักปรับพฤติกรรมคือให้ความสนใจและคำชมเชยกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่ให้ความสนใจหรือไม่เอาใจใส่กับพฤติกรรมก้าวร้าว 3) ระยะที่ 3 : ครูกลับมาใช้วิธีการดังในระยะที่ 1 อีกครั้ง คือไม่ให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม ครูปฏิบัติต่อเด็กเหมือนที่เคยปฏิบัติมาก่อนเริ่มการทดลอง 4) ระยะที่ 4 : ครูกลับมาใช้กระบวนการดังในระยะที่ 2 อีกครั้ง

การเสนอผลการวิจัยใช้กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองแต่ละคน ในการทดลองแต่ละระยะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "ความสนใจและคำชมเชยจากครูน่าจะลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กลงได้"

Thesis Title : The Use of Social Reinforcement in Modifying
Aggressive Behavior

Name : Miss Renu Padungtin Department of Psychology

Academic Year : 1974

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the effect of teacher's attention and praise upon aggressive behavior. It was hypothesized that social reinforcement should reduce the aggression of subjects.

The subjects were three seventh-graders of Pratochai School, Ayuthaya. They were described by seventh-grade teachers as being the most highly aggressive students. The experimental design was a single-subject intra replication design containing four phases :

- 1) Baseline : The teacher performed her classroom duties as she normally did. Two observers recorded the occurrence of target behaviors within successive 10-sec intervals over a 30-min observation period. Daily observation of subjects began in the first day of the study and continued for its duration.
- 2) Reinforcement: The teacher was instructed to reinforce precisely identified appropriate classroom behaviors and to ignore the aggressive behavior.
- 3) Extinction : The teacher was instructed to perform her classroom duties just as she did before the study began. The return to baseline condition should ascertain whether social reinforcement was the determining factor in modifying target behaviors.

4) Reinstatement of systematic reinforcement : The condition of phase 2 was reinstated.

Collected data was plotted on single-subject graphs.

The result of the study indicated that the frequency of aggressive behavior decreased in the reinforcement phases (phase 2 and 4).

กติกกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ Dr.G.L.Sapp ที่กรุณาให้แนวความคิดทั้งแต่ต้นตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ และผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. พรรณทิพย์ เกษะนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัยที่ให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอถือโอกาสขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากครูใหญ่โรงเรียนประจักษ์ ที่ให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครูผู้รวมการทดลองที่ร่วมมือทดลองครั้งนี้เป็นอย่างดีตลอดจนคณะครูโรงเรียนประจักษ์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ อีกทั้งคุณพ่อคุณแม่ ที่ให้ทั้งกำลังใจและกำลังใจทรัพย์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

เรณู ผดุงถิ่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย...	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ...	๘
กิตติกรรมประกาศ...	๑๑
รายการตารางประกอบ...	๗
รายการภาพประกอบ...	๘
 บทที่	
1 บทนำ...	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา...	1
เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง...	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย...	13
สมมุติฐานของการวิจัย...	13
ขอทดลองเบื้องต้น...	13
ขอบเขตของการวิจัย...	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย...	14
2 วิธีดำเนินการวิจัย...	16
กลุ่มตัวอย่างประชากร...	16
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร...	16
การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม...	17
ความเชื่อถือได้ของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม...	17
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล...	18
กระบวนการดำเนินการวิจัย...	19
การเสนอผลการวิจัย...	21

บทที่	หน้า
3 ผลการวิจัย... .. .	22
4 การอภิปรายผลการวิจัย.. .. .	38
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม... .. .	46
ภาคผนวก.	50
ประวัติการศึกษา	55

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงความดีเยี่ยมของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองคนที่ 1 ในการทดลองทั้ง 4 ระยะ	25
2 แสดงความดีเยี่ยมของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองคนที่ 2 ในการทดลอง 4 ระยะ	30
3 แสดงความดีเยี่ยมของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองคนที่ 3 ในการทดลอง 4 ระยะ	35

รายการภาพประกอบ

รูปที่	หน้า
1 แสดงความดีของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองคนที่ 1 (เด็กชาย ก) ตลอดการทดลอง 4 ระยะ	23
2 แสดงความดีของพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและคำพูดของผู้รับการทดลองคนที่ 1 ตลอดการทดลอง 4 ระยะ	24
3 แสดงร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้รับการทดลองคนที่ 1 ตลอดการทดลอง 4 ระยะ	26
4 แสดงร้อยละของความสนใจและคำชมเชยจากครูที่ให้แก่ผู้รับการทดลองคนที่ 1 ในการทดลองทั้ง 4 ระยะ	27
5 แสดงความดีของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองคนที่ 2 (เด็กชาย ข) ในการทดลองทั้ง 4 ระยะ	28
6 แสดงความดีของพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและทางคำพูดของผู้รับการทดลองคนที่ 2 ในการทดลองทั้ง 4 ระยะ	29
7 แสดงร้อยละของพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้รับการทดลองคนที่ 2 ตลอดการทดลอง 4 ระยะ	31
8 แสดงร้อยละของความสนใจและคำชมเชยจากครูที่ให้แก่ผู้รับการทดลองคนที่ 2 ในการทดลอง 4 ระยะ	32
9 แสดงความดีของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองคนที่ 3 (เด็กหญิง ค) ในการทดลอง 4 ระยะ	33
10 แสดงความดีของพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและทางคำพูดของผู้รับการทดลองคนที่ 3 ในการทดลอง 4 ระยะ	34

รูปที่

หน้า

- 11 แสดงรอยละของพฤติกรรมที่เหมาะสม ของผู้รับการทดลองคนที่ 3 ใน
การทดลอง 4 ระยะ... .. 36
- 12 แสดงรอยละของความสนใจและคำชมเชยจากครูที่ให้แก่ผู้รับการทดลองคนที่
3 ในการทดลอง 4 ระยะ... .. 37
- 13 แสดงความดีของพฤติกรรมมารลูจากที่ของเด็กชายจุก... .. 51